МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____
«04» 04 2023 р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту
під час прийому на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 033 «Філософія»

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного іспиту на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти для здобуття наукового ступеня доктор філософії складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 033 «Філософія» в Сумському державному університеті.

Метою вступного іспиту є визначення рівня методичної, теоретичної та міждисциплінарної підготовки вступників, відповідності знань, умінь і навичок вимогам навчання в аспірантурі за обраним напрямом, їхньої готовності освоїти програму підготовки з філософії, виявити схильність до здійснення пошукової діяльності з використанням ефективних методів досліджень, аналізу, розв'язання актуальних практичних і теоретичних завдань в галузі філософії.

Завдання програми – дати вступникам уявлення про необхідний об'єм і зміст розділів і тем, які необхідні для вивчення та підготовки до вступного іспиту.

Екзаменаційні білети складаються із 40 тестових завдань закритої форми. Кожне має чотири варіанти відповіді, лише один із яких правильний.

Письмове тестування триває 80 хвилин.

Під час підготовки вступник повинен вдумливо опрацювати значний за обсягом теоретичний матеріал, користуючись переліком дисциплін і тем, що виносяться на вступний іспит.

ТИПОВІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИНОСИТЬСЯ НА КОНТРОЛЬНИЙ ЗАХІД

Контрольний захід проводиться з дисципліни "Філософія", яка надає людині необхідних знань про філософію як вищу форму світогляду людини, сукупність поглядів на світ у цілому та ставлення до нього людини, розуміння онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття, а також механізми виникнення і функціонування релігії, її основні типи і форми, вміння застосовувати філософську методологію при вирішенні наукових завдань свого профілю. Тому філософська підготовка таких спеціалістів є не лише важливим етапом оволодіння науково-практичними знаннями, але й дійовим інструментом інтеграційного процесу, що набув інтенсивності у різних сферах суспільства.

Вступник до аспірантури повинен володіти філософськими знаннями на рівні не нижче випускника магістратури.

Типові питання з філософії:

1. Предмет філософії
2. Філософія як форма духовного освоєння світу.
3. Філософія Стародавнього Сходу
4. Антична філософія
5. Філософія Середньовіччя
6. Західноєвропейська філософія Відродження
7. Західноєвропейська філософія Нового часу
8. Німецька класична філософія
9. Світова філософія XX століття
10. Філософська думка в Україні
11. Філософська онтологія
12. Філософське вчення про розвиток
13. Гносеологія.
14. Проблема свідомості в філософії
15. Соціальна філософія
16. Гносеологія та епістемологія
17. Філософія історії
18. Філософія культури
19. Матеріальна сфера життя суспільства
20. Соціальна сфера життя суспільства
21. Духовна сфера життя суспільства
22. Політична сфера життя суспільства
23. Філософська антропологія
24. Аксіологія
25. Філософський аналіз науки
26. Філософські проблеми свідомості та штучного інтелекту
27. Комунікативна філософія
28. Філософія моралі та проблеми деонтології

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Загальні вимоги

Письмове тестування триває 80 хвилин.

Комісія оцінює письмові відповіді вступника на тестові завдання за 100-200 бальною шкалою. Вступники, які набрали менше 100 балів, отримують оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються. Вступники, які набрали 100 і більше балів, допускаються до участі у конкурсному відборі.

Для отримання позитивної оцінки із вступного випробування вступнику потрібно пройти мінімально-допустимий тестовий поріг на рівні 0,20 або 20% від загальної кількості тестових балів.

За кожну правильну відповідь на завдання нараховуються тестові бали, за невірну відповідь нараховується 0 балів. Одержані тестові бали за вступне випробування переводяться в 100-200 бальну шкалу (з округленням до цілого, за правилами математичного округлення) за наступним алгоритмом:

$$O = O_{min} + k \cdot (N - r \cdot T), \text{ де}$$

O – оцінка із вступного випробування за шкалою 100-200 балів;

O_{min} – мінімальна оцінка із вступного випробування за шкалою 100-200 балів, при якій вступник допускається до участі у конкурсному відборі;

k – коефіцієнт переведення тестових балів в шкалу 100-200 балів, при цьому:

$$k = 100 / (T \cdot (1 - r))$$

r – мінімально-допустимий тестовий поріг з точністю до 0,01, який встановлюється в межах від 0 до 1, але не менше 0,10;

T – загальна кількість тестових балів, яку вступник може отримати під час вступного випробування;

N – кількість тестових балів, яку вступник отримав під час вступного випробування.

За умови якщо кількість тестових балів, яку вступник отримав під час вступного випробування (N) становить «0», то вступник отримує оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускається.

Екзаменаційне випробування у формі тестів триває до 2-х академічних годин і оцінюється по 200-бальній системі. Правильна відповідь на кожне із 40 питань оцінюється в 5 балів.

Нарахування тестових балів

За кожну правильну відповідь на тестове запитання нараховується 5 тестових бали. Неправильна відповідь – 0 балів.

Загальна кількість тестових балів (Т), яку вступник може отримати під час вступного випробування – 200 тестових балів.

Кількість тестових балів за вступне випробування (N) розраховується як сума тестових балів за винятком тестових балів знятих за виправлення в аркуші відповідей (якщо передбачено програмою).

Політика щодо виправлень

За кожні 5 виправлень знімається 1 тестовий бал від загальної кількості тестових балів (Т), яку вступник може отримати на вступному випробуванні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. – К., Генеза, 1996. - 368 с.
2. Андрущенко, В.П. Проблема гуманізму у сучасній філософії: навчально-методичний посібник/ В. П. Андрущенко, Л. Губерський, В. Зуєв; Мін-во освіти України, КНУ ім.Т.Г.Шевченка. - К.: Глобус, 1994. - 64 с.
3. Андрущенко, В.П. Історія соціальної філософії (західноєвропейський контекст): підручник/ В. П. Андрущенко; Мін-во освіти України, КНУ ім.Т.Г.Шевченка. - К.: Тандем, 2000. - 416 с.
4. Вандышев, В.Н. Философия. Экскурс в историю учений и понятий: курс лекций/ В. Н. Вандышев. - Сумы: Мрия, 1996. - 316 с.
5. Воронюк, О. Л. Філософія: підручник / О. Л. Воронюк. 2-ге вид., випр. К.: Медицина, 2015. 224 с.
6. Гусєв, В.І. Західна філософія Нового часу. XVII-XVIII ст.: підручник/ В. І. Гусєв. - 2-е вид., стереот.. - К.: Либідь, 2000. - 368 с
7. Зіммель, Г. Філософія грошей/ Г. Зіммель. - К.: Промінь, 2010. - 504 с.
8. Ільїн, В.В. Філософія : у 2 ч: підручник. Ч. 1: Історія розвитку філософської думки/ В. В. Ільїн, Ю. І. Кулагін. - К.: Альтерпрес, 2002. - 464 с.
9. Ільїн, В.В. Філософія : у 2 ч: підручник. Ч. 2: Філософські системи / В. В. Ільїн, Ю. І. Кулагін. - К.: Альтерпрес, 2002. - 464 с.
10. Кісь, Р. Окремішнє Я і смислові світи (нова філософія субєктивности) / Р. Кісь. Львів : Ін-т народознавства, 2021. 410 с.
11. Кримський, С.Б. Під сигнатурою Софії/ С. Б. Кримський. - К.: Києво-Могилянська академія, 2008. - 718 с.
12. Петрушенко, В.Л. Філософія : навчальний посібник : у 2-х ч.. Ч. 1: Світова філософія. Фундаментальні проблеми філософії. Ч. 2: Релігієзнавство, етика та естетика, логіка / В. Л. Петрушенко. - Львів: Новий Світ-2000, 2012. - 647 с.
13. Петрушенко, В.Л. Філософія: підручник [для студентів вузів III-IV рівнів акредитації] / В. Л. Петрушенко. Львів: Магнолія-2006, 2015. 506 с.
14. Сілаєва, Т.О. Філософія: курс лекцій/ Т. О. Сілаєва. - Тернопіль: Астон, 2003. - 216 с.

15. Філософія: Навч. посібник / За ред. І.Ф. Надольного.- Київ: Вікар, 2000. - 584 с.
16. Філософія: підручник / Л.В. Губерський, В.П. Андрущенко, А.О. Баумейстер та ін. 2-ге вид., перероб. і доп. Х. : Фоліо, 2018. 621 с.

Схвалено на засіданні приймальної комісії
Протокол № 14 від "04" 04 2023 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії _____ Ігор РОЙ
(підпис)

Голова
предметної комісії _____ Андрій ЛЕБІДЬ
(підпис)

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____
"____"_____ 2023 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ
вступного іспиту
на здобуття ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)
зі спеціальності 033 «Філософія»

Варіант №

1. **Вчення про три світи є складовою філософської системи:**
   A) І. Канта
   B) Г. Сковороди
   C) П. Юркевича
   D) П. Куліша

2. **"Зробіть так, щоб людина бачила в суспільному інтересі свій особистий інтерес, і тільки божевільні будуть аморальними". Автор цього вислову:**
   A) П.-А. Гольбах
   B) Д. Дідро
   C) Ж.-Ж. Руссо
   D) К.-А. Гельвецій

3. **Метод З. Фройда називається:**
   A) інтроспекція
   B) метод асоціацій
   C) психоаналіз
   D) гіпноз

4. **Філософська категорія, що позначає все, що існує тільки у психічній діяльності людини - це :**
   A) свідомість
   B) уява
   C) психіка
   D) суб'єктивна реальність

Голова предметної комісії: _____ Андрій ЛЕБІДЬ